

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.337/2010/9. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Helmeczy László ügyvéd (1054 Budapest, Szemere u. 19. III/3. szám) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Gázsó Tibor ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Szent István u. 1. szám) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen tag kizárás iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2010. március 11. napján kelt, 13. G. 05-10-040.047/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10 000 (Tízezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperes a felperesi cég alapítása (1992. november 24.) óta tagja, 2008. október 22. napjáig pedig a Kft. ügyvezetője is volt. A felperesi cég az üzletrészek 52 %-os tulajdoni hányadával rendelkezik a Z.B. Kft.-ben. Az alperest a Z.B. Kft. ügyvezetőjeként jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette, és csalás büntette miatt 2008. október 22. napján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 2. Bf. ... számú ítéletével jogerősen 2 év börtönbüntetésre és 800 000 Ft pénz mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. Így az alperes a jogerős ítélet alapján 2012. október 22.-éig a végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetés hatálya alatt áll, a felperesi társaságnál betöltött ügyvezetői tisztsége pedig 2008. október 22. napján a törvény erejénél fogva megszűnt. Az alperes ezt a tényt nem jelentette be

önként a cégbíróságra, ezért a felperesi társaság tagjainak a kérelmére a cégbíróság a 2008. október 31-én kelt Cgt. 15-08-021559/3. számú végzésével törölte az alperes, mint vezető tisztségviselő adatait a cégnyilvántartásból, és a tagok kérelmére B.A.-t jelölte ki felügyelő biztosnak, az alperest pedig kötelezte az ügyvezetői munkakör és a társaság valamennyi iratának a felügyelő biztos részére történő átadására. A felügyelő biztos a 2008. december 3-án kelt, az alpereshez címzett levelében felhívta az alperest, hogy a még át nem adott iratokat, információkat 5 napon belül juttassa el hozzá.

Ezt követően a felperesi Kft. taggyűlésein a taggyűlési határozatok meghozatalához szükséges többségi szavazati arányt soha nem sikerült elérni. A 2008. november 26-ai taggyűlésen az ügyvezető személyéről az alperes ellenszavazata miatt nem született döntés, és ugyanígy a 2009. február 19. napján megtartott taggyűlés is eredménytelen volt.

Az alperes a cégbírósághoz címzett, 2009. február 11-én kelt levelében kérte a felperesi cég megszűntnek nyilvánítását és a kényszer-végelszámolás elrendelését, továbbá vitatta a 2009. február 19. napjára összehívott taggyűlés összehívásának a jogszerűségét is. Ez utóbbi taggyűlésen a Dr. P.G. és társai Kft. tagok képviselőjében eljáró jogi képviselő tájékoztatta a tagokat, az alperes, mint ügyvezető által a Z.B. Kft.-vel, illetve az ...-i székhelyű N.Z. gazdasági társasággal kötött különböző ügyletekről, kölcsönszerződésekről, amelyek a felperesi társaságnak is jelentős veszteségeket eredményeztek.

Ezen a taggyűlésen a volt felügyelő biztos tájékoztatta a tagokat a végelszámolás és a kényszer-végelszámolás közötti különbségekről is, és a tagok ezen információk birtokában úgy döntöttek, hogy nem határoznak a végelszámolás megindításáról.

Az alperes és még néhány Kft. tag 2009. február 23. napján ismételt a felperesi Kft. megszűntnek nyilvánítását, és kényszer-végelszámolása elrendelését kérték a cégbíróságtól, 2009. február 24-én pedig az alperes feljelentette a P.G. és társai Kft. tagok képviselőjében eljáró ügyvédet, és a cégbíróság Cgt. 15-08-021982/5. számú végzésével kirendelt új felügyelő biztost a Magyar Ügyvédi Kamara Etikai Bizottságánál, és a ...-i Ügyvédi Kamaránál.

A ...-i Ügyvédi Kamara a ... számú határozatával megszüntette az ügyvéddel szemben a vizsgálatot, a Magyar Ügyvédi Kamara Etikai Bizottsága pedig megtagadta az előzetes vizsgálat elrendelését, vizsgálatot nem folytatott le.

A 2009. május 29-én, majd 2009. szeptember 11. napján megtartott taggyűlésen a felperes többségi tulajdonosai javaslatot tettek a végelszámolás megindítására, ehhez azonban az alperes nem járult hozzá egyik esetben sem.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint Cégbíróság Cgt. 15-09-022553/2. számú, a felperesi társaság taggyűlését 2009. szeptember 30. napjára összehívó határozata ellen az alperes fellebbezést nyújtott be, és ismételt indítványozta a kényszer-végelszámolás elrendelését.

A felperes a 2009. október 17. napján megtartott taggyűlésen meghozott 44/2009. (X.17.) számú határozatával döntött arról, hogy kereset indít az alperesnek, mint tagnak a felperesi gazdasági társaságból történő kizárása érdekében, a kereset 2009. október 29. napján lett előterjesztve a bíróságon.

Az alperes a 13. G. 15-09-040.147 számon folyamatban lévő perben arra hivatkozva kérte a kereset elutasítását, hogy a 2009. október 17-ei taggyűlést nem arra jogosult személy hívta össze. A perben a felperes a kereseti kérelmétől elállt.

A cégbíróság a Cgt. 15-09-023302/2. számú végzésével összehívta a felperesi Kft. taggyűlését 2010. január 16. napjának 10 órájára, napirendi pontként azt jelölte meg, hogy határozat az alperesi tagnak a felperesi társaságból történő kizárásához szükséges kereset megindításáról.

A felperesi társaság taggyűlése a ... számú határozatával elhatározta a per megindítását az alperesi tag Kft.-ből kizárására, a keresetlevél 2010. január 28. napján érkezett az elsőfokú bíróságra.

A keresetlevélben írt - a taggyűlési jegyzőkönyvben rögzítettekkel egyező - okok szerint:

1. Az alperes nem szüntette meg a vele szemben bekövetkezett kizáró okot követően sem ügyvezetői tisztségét, továbbra is képviselte a társaságot, és az ezt követően kirendelt felügyelő biztosnak nem adott át minden iratot, információt.
2. Több esetben ellenszavazatával - mivel a tisztség betöltésére alkalmatlan fiát szeretne volna ügyvezetővé megválasztani - megakadályozta azt, hogy a felperesi társaság ügyvezetőt válasszon.
3. Az alperes által képviselt Z.B. Kft. ... üzlete nagy veszteséget okozott a felperesnek is, mint üzletrész tulajdonosnak.
4. Többször kezdeményezte a cégbírósnál a felperes kényszer-végelszámolásának elrendelését, a cégbíróság taggyűlést összehívó határozatát megfellebbezte, a jogi képviselő feljelentésével a cég tagjainak képviselőjét próbálta ellehetetleníteni.
5. A felperes kereseti állítása szerint az alperes a felperesi cég gazdasági tevékenységét veszélyezteti azzal is, hogy a több éve tartó, érvényes termőföld haszonbérleti szerződéseit mondva csinált okokkal meg akarja szüntetni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte egyrészt arra hivatkozva, hogy a keresetlevélből nem állapítható meg az, felperes mely okokra alapítja azt, hogy az alperes magatartása veszélyezteti a társaság érdekeit.

Arra is hivatkozott, hogy múltbeli okok nem adhatnak alapot a tag kizárására csak jelenlegi, vagy jövőbeli veszélyeztető magatartás, a kényszer-végelszámolás indítványozása pedig része az alperes rendelkezési jogának.

A felperes kérte az alperes tagsági jogainak a felfüggesztését is az eljárás jogerős befejezéséig, amit az alperes ellenzett.

Az elsőfokú bíróság a 3. sorszámú végzésével felfüggesztette az alperes tagsági jogainak gyakorlását a per jogerős befejezéséig.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta, és ítéletével az alperesi tagot kizárta a felperes gazdasági társaságból.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 43 500 Ft perköltséget, és az adóhivatal felhívására az Államnak 7000 Ft eljárási illetéket.

Ítélete indokolása szerint az a tény, hogy az alperes folyamatosan a társaság kényszer-végelszámolását kívánja elérni valóban a tag rendelkezési joga körébe tartozik, de veszélyezteti a társaság céljának - a Kft. gazdaságos működtetésének - az elérését, az alperes valódi célja a felperesi Kft. megszüntetése volt.

Az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta felperesnek azt a hivatkozását is, hogy az alperes magatartásával közvetetten kárt okozott a felperesi társaságnak.

A felperesi cég működését veszélyeztető magatartásnak minősítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a vezető tisztségviselői megbízatása megszűnésekor az alperes nem tett eleget

maradéktalanul az irat és információ átadási kötelezettségének. Az elsőfokú bíróság mindezen okokból döntött az alperesi tag felperesi társaságból történő kizárásáról, egyidejűleg felfüggesztette az alperes tagsági jogainak gyakorlását annak érdekében, hogy az alperes ne akadályozza a Kft. napi működését a különböző hitelek felvételekor.

Az elsőfokú bíróság azonban nem találta alaposnak a felperesnek azt a kereseti hivatkozását, hogy az alperes a felperesi társaság érdekeit veszélyezteti azzal, hogy kizárólag a saját fiát javasolja ügyvezetőnek, azt pedig, hogy az alperes által a Z.B. Kft. nevében a N.Z. céggel kötött megállapodás a felperesnek is kárt okozott, nem bizonyította megfelelően a felperes.

Ugyanígy nem találta bizonyítottnak azt sem, hogy az alperes taggyűlési felhatalmazás nélkül vállalt a felperes nevében kezességet hitelszerződéseknel.

A jelen jogvita eldöntésénél pedig irrelevánsnak találta azt a körülményt, hogy az alperes panasszal élt a Magyar Ügyvédi Kamara Etikai Bizottságához és a ...-i Ügyvédi Kamarához.

Az elsőfokú bíróság a pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felperes elsőfokú perköltségének a megfizetésére, valamint jogszabályváltozás folytán a felperes által lerótt 21 000 Ft eljárási illetéken felül további 7000 Ft elsőfokú eljárási illetéknek az Állam javára történő megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és a felperes keresetének az elutasítását kérte, valamint a felperes kötelezését az első-, és másodfokú perköltsége megfizetésére.

Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra, és újabb határozat hozatalára utasítását.

Megalapozatlannak és törvénysértőnek tartotta az elsőfokú bíróság ítéletét.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a perben az alperes távollétében tartott tárgyaláson hozta meg a 3. sorszámú ítéletét annak ellenére, hogy az alperest a tárgyalásra személyes megjelenés kötelezettségével idézte meg.

Előadta, hogy a 2010. március 11. napjára kitűzött tárgyalásra szóló idézést 2010. március 3. napján vette kézhez, és ekkor már nem tudta lemondani a tárgyalás időpontjával azonos időpontra tervezett külföldi útját.

Arra is hivatkozott, hogy mivel a cégbíróság a 2008. október 31. napján kelt Cgt. 15-08-021559/3. számú végzéssel felügyelő biztосként kirendelt B.A. megbízatásának 90 napja alatt nem sikerült a felperesi Kft. törvényes működését helyreállítani, ezért már jogszerűen nem kerülhetett volna sor újabb felügyelő biztос - Dr. H.T. - kirendelésére. Az alperes erre tekintettel indítványozta több tagtársával egyetértésben 2009. február 23. napján a felperesi Kft. megszűntnek nyilvánítását, és kényszer-végelszámolása elrendelését.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelt el bizonyítási eljárást annak feltárása érdekében, hogy a társaság más tagjai milyen módon veszélyeztették magatartásukkal a felperesi társaság további működését.

E körben utalt arra a jogi képviselője által tárgyaláson kifejtett védekezésre, miszerint az alperes részéről a kényszer-végelszámolásra tett indítvány megtétele óta hosszabb idő telt el, ez alatt a társaság zavartalanul tovább működött. Ha pedig a társaság a tag kizárásra szerinte okot adó tagi magatartás jogkövetkezményét huzamosabb ideig nem vonja le, akkor a kizárás oka mintegy elenyészik, a kizárásban érdekmúlás következik be.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Bírósági Határozatokban 2004. évben 517. sorszám alatt megjelent eseti döntésben kifejtettek szerint nem mellőzhette volna a kizárás

alapjául a felperes által megjelölt okok, és a kizárási per megindításáról döntő taggyűlési határozat meghozatala közti időbeli összefüggés vizsgálatát sem.

Megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában szereplő azon megállapítást, hogy az alperes a magatartásával kárt okozott a felperesnek.

Arra is hivatkozott, hogy a bíróság által a terhére megállapított büncselekmény sértettje nem is a Z.B. Kft. volt, hanem a Magyar Állam. A büntető bíróság ítélete nem büntette vagyonek Kobzással a Z.B. Kft-t, hanem csupán elvonta a Kft-től a nála jelentkező, jogtalanul megszerzett gazdasági előnyt, így állítva helyre az eredeti - jogszerű - állapotot, vagyis károkozásról nem lehet szó ebben az esetben.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában szereplő azt a megállapítást is, hogy az alperes az ügyvezető jogviszonya megszűnését követően nem tett eleget teljes körűen az iratátadási kötelezettségének. Ezen kizárási ok kapcsán sem lehetett volna mellőzni az időszerűség vizsgálatát, mivel ez az alperesi magatartás semmilyen relevanciával nem bír a társaság jövőbeni működése szempontjából.

Állította, hogy amikor a Kft-hez kirendelt felügyelő biztos nála bejelentkezett, az alperes azonnal hozzákezdett az átadás-átvételi eljárás lebonyolításához. Valójában B.A. felügyelő biztos 2008. december 3. napján hozzá címzett levele is ezt igazolja, azaz, hogy az átadás-átvétel rendben megkezdődött, de december 3. napjáig még nem fejeződött be.

Előadta, hogy az alperes indítványára a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség pert indított a cégbíróság Cg. 15-09-061791/97. számú törvénysértő bejegyző végzésének hatályon kívül helyezése iránt, amelynek eredményeként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 13. G. 15-09-040110/14. számú ítéletével a cégbíróság változásbejegyző végzését - amellyel Dr. P.G., mint más munkavállaló önálló képviseleti jogát a cégjegyzékbe bejegyezte - 2010. március 18. napján hatályon kívül helyezte.

Nem vitatta, hogy az ezen ítélethozatalig terjedő, illetve az azt követő időben is több eljárást kezdeményezett, amelyben a törvénysértő módon képviseleti jogot gyakorló Dr. P.G. által kibocsátott taggyűlési meghívók jogszerűségét vitatta, azonban ezekkel csupán a tagsági jogviszonyából eredő jogait gyakorolta, és ezen jogai gyakorlása nem minősíthető a Kft. működését nagymértékben veszélyeztető magatartásnak.

Hivatkozott arra is, hogy a megyei főügyészség által indított perbe történő beavatkozását a bíróság megengedte, azaz elismerte, hogy az alperes érdekelt a felperes törvényes működésének a helyreállításában. Ez azt is jelentette, hogy a bíróság nem tekintette a társaság működését veszélyeztető magatartásnak azt, hogy fellepett egy törvénysértő cégbírósági végzés hatályon kívül helyezése iránt.

Valótlannak minősítette az elsőfokú bíróság ítéletében az alperes tagsági jogainak felfüggesztése indokaként megjelölteket is. Erthetetlennek tartotta, hogy tagsági jogai jogszerű gyakorlásával az alperes miként akadályozhatná a társaság napi működését, másrészt arra hivatkozott, hogy vezetői tisztsége megszűnését követően a felperesi társaság telephelyén, irodáiban kizárólag taggyűlések alkalmával jelent meg, a taggyűlésen történeteket pedig a jegyzőkönyvek rögzítik. A jogszerűen gyakorolt tagsági jogok a társaság napi működését nem veszélyeztethetik, a taggyűlésen pedig a tulajdonostársak esetlegesen eltérő nézetei ütköztetése után, a döntés mindig a többség szavazatával születik meg.

Méltánytalannak tartotta tagsági jogai felfüggesztését arra tekintettel is, mert a felfüggesztés alapjául az ítélet semmiféle ténymegállapítást nem tartalmaz.

A felperes a fellebbezésre tett ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és az alperesnek a másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Ellenkérelméhez fénymásolatban mellékelte az alperes által a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bírósághoz, mint Cégbírósághoz intézett beadványokat, amelyek tanúsítják, hogy a felperesi Kft. kényszer-végelszámolását valójában csak az alperes kezdeményezte, gyermeke édesanyja és a beadványokat aláíró más tagok is csupán aláírták az alperes által szerkesztett beadványt, sőt M.S. saját kezűleg rávezette az iratra azt, hogy a kényszer-végelszámolással nem ért egyet.

Egyébként M.S. tag a jelen per megindítását is megszavazta.

Álláspontja szerint a jelen perben felhívott, a kizárás okaként megjelölt valamennyi esetből egyértelműen megállapítható, hogy az alperes mindent megtett annak érdekében, hogy a cég ne működhessen, holott a tagok minősített többsége szeretne volna tovább működtetni a céget.

Hangsúlyozta, hogy az alperes a keresetlevélben hivatkozott esetek óta sem változtatott a magatartásán, amely állítás igazolására becsatolta A/3. szám alatt a felperesi társaság 2010. május 27-ei taggyűlésének a jegyzőkönyvét. A taggyűlésen az alperes megjelent egy másik tag - K.L. - képviselőjeként, míg az alperes jogi képviselője egy harmadik tag képviselőjeként vett ott részt, szavazati jogait, mint képviselőként gyakorolták, és az általuk előre közölt módon minden határozati javaslat ellen „nemmel” szavaztak.

A fellebbezési ellenkérelméhez A/4. és A/5. szám alatt csatolt bírósági ítéletekkel kívánta igazolni annak az ítéleti megállapításnak a megalapozottságát, hogy az alperes magatartása folytán kár következett be a felperesi Kft.-nél is.

Előadta, hogy az alperes gyakorlatilag egyetlen szabályszerű munkakör átadás-átvételi jegyzőkönyvet sem tud felmutatni annak igazolására, hogy az irat átadási kötelezettségének eleget kívánt tenni. Az ügyvezetői munkakör átadása és átvétele nem csupán a bélyegzők jogszerű átadás-átvételét jelenti, hanem minden olyan, a cég vezetéséhez szükséges irat és információ átadását is, amely a társaság zavartalan működéséhez szükséges, ennek pedig az alperes nem tett eleget.

Hivatkozott arra, hogy az alperes nem csupán a Dr. P.G. által összehívott taggyűlés összehívásának a jogszerűségét vitatta, hanem a cégbíróság taggyűlést összehívó végzését is megfellebbezte, ezzel továbbra is akadályozta a társaság törvényes működését.

Álláspontja szerint az alperes tagsági jogai gyakorlása felfüggesztésének az indokai az eljárás során beszerzett bizonyítékok alapján teljesen egyértelműek. Az alperes sorozatosan hozott ügyvezetőként olyan döntéseket, amelyeket, mint ügyvezető kizárólag a taggyűlés jóváhagyásával hozhatott volna meg. Az alperes jelentős üzletrész tulajdonosként, illetve korábbi vezetőként a tagsági jogviszonyából származó jogait nem rendeltetésszerűen gyakorolta, azzal visszaélt, amit a 2010. május 27-ei taggyűlésen tett nyilatkozata is alátámaszt. Az alperes tagsági jogai gyakorlásának felfüggesztését az indokolta, hogy az alperes minden eszközzel igyekezett megakadályozni azt, hogy a felperesnél ügyvezetőt lehessen választani. Ügyvezető nélküli cég működéséhez pedig a bank megfelelő hitelt nem hajlandó nyújtani. Az alperes ezzel tisztában volt, ennek ellenére éveken át akadályozta a Kft. működését.

Az eljárás irataiból megállapítható, hogy az alperes még olyan kompromisszumra sem volt hajlandó, hogy megfelelő kontroll mellett az általa javasolt fiát válasszák meg ügyvezetőnek együttes cégjegyzési joggal Dr. P.G.-val.

A fellebbezés nem megalapozott.

A jelen perben alkalmazandó, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 47. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaság tagját a bíróság a gazdasági társaságnak a tag ellen indított keresete alapján kizárja a társaságból, ha a tagnak a társaságban maradása a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyeztetné.

A tag kizárása iránti kereset elbírálása körében mindenekelőtt meg kell vizsgálni a tagkizárás jogintézményének mibenlétét, és az ítélkezési gyakorlatból levonható főbb következtetéseket.

A Gt. 3. § (1) bekezdése szerint a gazdasági társaságot a tagok üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatására hozzák létre. Ebből az is következik, hogy a tagok alapvető kötelezettsége az, hogy elősegítsék a gazdasági társaság céljait, a közös, üzletszerű gazdasági tevékenységet. A tagok egymás közötti, illetve a társasággal szembeni sajátos, több pólusú viszonyában a felek magatartására a Gt-n és a létesítő okirat rendelkezésein túlmenően a Gt. 9. § (2) bekezdésében foglalt utaló szabály folytán a Ptk. 4. § (1) bekezdésében írt jogelveket, így a jóhiszemű, a tisztesség követelményének megfelelő joggyakorlás, illetve a kölcsönös együttműködés kötelezettségének követelményét is irányadónak kell tekinteni.

A Gt. 47-48. §-aiban szabályozott tagkizárás jogintézménye alapvetően a gazdasági társaság érdekeinek a védelmét szolgáló jogintézmény, amely lehetőséget biztosít a társasággal együttműködni nem tudó, a társaság céljának elérését nagymértékben veszélyeztető, súlyosan társaságellenes magatartást tanúsító tag tagsági viszonyának a megszüntetésére. A kizárás tehát a tagsági jogviszony megszüntetésének egy sajátos - szankciós jellegű - módja, a tag és a társaság közötti érdek elkülönülést, érdekellentétet oldja fel a tag rovására abban az esetben, ha a tag nem képes az érdekeit a társaság érdekeivel összeegyeztetni. A kizárás jogintézményének az a funkciója, hogy a társaság meg tudjon válni attól a tagjától, aki az üzletszerű, közös gazdasági tevékenység folytatását, mint közös célt személyében, vagy a tevékenységével nagymértékben veszélyezteti. (Ezt az elvet fogalmazza meg a Legfelsőbb Bíróság az EBH 2001/447. számon megjelent eseti döntésében.)

A tagok a társasági jogaik gyakorlása során mindenkor a gazdasági társaság érdekeit szem előtt tartva kötelesek eljárni, az ezzel ellentétes, kirívó magatartást a törvény - Gt. 20. § (7) bekezdése - külön szankcióval is fenyegeti. Ugyanakkor a tagkizárás alapjául csakis olyan tagi magatartás szolgálhat, amely a társaság jövőbeli működésére valós és súlyos veszélyt jelent.

A kizárás szabályainak alkalmazása során primátusa a tagi minőségnek van. Az tény, hogy a tag szervezeti jogai közzé tartozik az is, hogy a gazdasági társaságnál vezető tisztséget is elláthat, arra megválasztható, azzal azonban, hogy ilyen tisztségbe került, nem szűnnek meg a tagnak a tagi mivoltához, tagsági jogviszonyához tapadó kötelezettségei. Sőt az ilyen taggal szemben fokozottan érvényesül az az elvárás, hogy tartózkodjon továbbra is minden olyan magatartástól, amely alkalmas lehet a társaság pozíciójának, gazdálkodása eredményességének a kedvezőtlen befolyásolására.

A következetes bírói gyakorlat szerint azonban az ügyvezetés körébe eső feladatok ellátásának eredményessége, az üzleti lépések helyes vagy helytelen, célszerű, vagy célszerűtlen voltának a megítélése már nem értékelhető a tagi kötelezettségek körében,

tagi magatartásként. A kizárólag vezető tisztségviselőként végzett tevékenységnek vagy mulasztásnak tehát nem lehet következménye a vezető tisztségviselői feladatot is ellátó tag kizárása, mivel az általa esetlegesen a társaságnak okozott hátrányok nem a tagsági jogviszonnyal függnek össze, hanem a vezető tisztségviselői kötelezettségszegéssel, amelynek meg vannak a speciális szankciói.

Ennek a kérdésnek a vizsgálata a jelen jogvita eldöntése során különös jelentőséggel bír. A perben az elsőfokú bíróságnak figyelemmel kellett lennie arra is, hogy az egységes jogalkalmazói gyakorlat (pl. a Legfelsőbb Bíróságnak a Bírósági Határozatokban 2004. évben 517. sorszám alatt megjelent eseti döntése) szerint a kizárás alapjául kizárólag a társaság legfőbb szervének a keresetindításról döntő határozatában megjelölt, a kizárandó tag által a határozat meghozataláig tanúsított magatartása szolgálhat, és a kizárásnak nem feltétele az sem, hogy a társaságnál a tag magatartásával összefüggésben ténylegesen bekövetkezzen a hátrány, elegendő az a megalapozott következtetés, hogy a tag társaságban maradása a társaság céljainak jövőbeli elérését nagymértékben veszélyeztetné. A bíróság tehát a jövőre tekintettel állapítja meg a kizárási ok fennállását, de nyilvánvaló, hogy erre nézve csak a múltbéli események alapján vonhat le megalapozott következtetést. A kizárás kezdeményezése után a tag által tanúsított magatartás - akármilyen hátrányos legyen is - azonban nem szolgálhat a kizárás alapjául.

A bírói joggyakorlat alakította ki azt, a tagkizárás során értékelendő szempontot is, hogy egy tag kizárására önmagában nem adhat alapot az, ha a tagok között olyan belső viták alakultak ki, amelyek miatt nem látszik biztosítottak közöttük a harmonikus együttműködés.

Mindezen általános elvek figyelembevételével kellett az elsőfokú bíróságnak megvizsgálnia a jelen perben benyújtott kereset alapját képező taggyűlési határozatban megjelölt kizárási okokat.

A felperes a keresetlevelében öt pontban jelölte meg az alperesnek, mint Kft-tagnak a társaság céljai elérését súlyosan veszélyeztető magatartásait, amelyek közül az elsőfokú bíróság lényegében három okot talált alaposnak: azt, hogy az alperes nem szüntette meg a vele szemben bekövetkezett kizáró okot követően sem az ügyvezetői tisztségét, továbbra is képviselte a társaságot és az ezután kirendelt felügyelő biztosnak nem adott át minden iratot, információt, valamint a felperesi cég működését veszélyeztető magatartásnak minősítette azt is, hogy az alperes többször kezdeményezte a cégbíróságnál a felperes kényszer-végelszámolásának az elrendelését, a cégbíróság taggyűlést összehívó határozatát megfellebbezte, illetve alaposnak találta a felperes arra hivatkozását is, hogy az alperes a magatartásával közvetetten kárt okozott a felperesnek is, mivel a Z.B. Kft.-vel szemben kiszabott vagyonelkobzás a felperesi társaság vagyonát is érintette.

Az alperes a fellebbezésében ezen három ok fennállását érdemben igyekezett megcáfolni.

Az ítéletábra az előzőekben a kizárás jogintézményének ismertetése körében részletesen kifejtett elvi alapokra tekintettel azt állapította meg, hogy az alperes tagkizárásáról döntő taggyűlési határozatban (és a keresetlevelében) megjelölt, az elsőfokú bíróság által alaposnak elfogadott okok közül két ok - nevezetesen az, hogy az alperes a vele szemben bekövetkezett kizáró okot követően nem szüntette meg az ügyvezetői tisztségét, és az utóbb kirendelt felügyelő biztosnak nem adott át minden iratot, információt, illetve, hogy az alperes magatartása közvetetten kárt okozott a felperesi társaságnak is -, nem az alperes tagi minőségével összefüggő magatartásokat jelent. Az alperes, mint ügyvezető által elkövetett jogellenes mulasztás, illetve az alperes, mint a Z.B. Kft. ügyvezetője

mulasztásaként a Z.B. Kft-ben tag felperesre nézve is gazdasági hátrány jelentkezett, nem minősíthető az alperes tagsági jogviszonyával összefüggő, a felperes jövőbeli céljainak elérését veszélyeztető magatartásnak. A keresetben megjelölt ezen okok tehát nem adnak alapot az alperesnek, mint tagnak a felperesi Kft-ből történő kizárására.

Az elsőfokú bíróság azonban helytállóan állapította meg azt, hogy önmagában az a tény, miszerint az alperes több esetben megakadályozta az ellenszavazatával, hogy a felperesi társaság ügyvezetőt válasszon (mivel ezt a tisztséget a saját fiával szeretne volna betölteni) nem ad alapot az alperes kizárására.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az alperesnek ezt a magatartását együtt kell értékelni azzal, a keresetlevélben szintén megjelölt, és az elsőfokú bíróság által is megalapozottnak elfogadott okkal, hogy az alperes többször kezdeményezte a felperesi társaság kényszer-végelszámolásának elrendelését, a cégbíróságnak a társaság taggyűlését összehívó határozatát megfellebbezte, az alperes nyilvánvaló végső célja a felperesi társaság kényszer-végelszámolás útján történő megszüntetése volt.

Az elsőfokú bíróság által - helyesen - megállapított tényállás szerint 2008. év októbere óta a társaság működése ellehetetlenült, a törvényes működés helyreállítása érdekében javasolt határozatok mindegyike az alperes ellenszavazata miatt hiúsult meg. Az nem vitás, hogy a határozati javaslatok elleni szavazataival az alperes a tagsági jogait gyakorolta, azonban ez a tendenciózus joggyakorlása nem felelt meg a Gt. 9. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán alkalmazandó Ptk. 4. § (1) bekezdése szerinti rendeltetésszerű joggyakorlásnak. Nem a Kft. társasági szerződésében rögzített közös cél elérését szolgálta, segítette, hanem az alperes saját, egyéni érdekeit szem előtt tartva, visszaélészerű joggyakorlásnak minősül. Ezen nem változtat az a körülmény sem, hogy az alperes több esetben eredményesen kezdeményezett jogorvoslatot a cégbíróságnak a társaság törvényes működésének a helyreállítása érdekében hozott intézkedései ellen, mivel az alperes célja ezen jogorvoslatokkal sem a felperesi társaság gazdasági érdekeinek az érvényesítése, hanem egyéni érdekei elérése volt.

Az alperesnek, mint tagnak a szavazati joga gyakorlásával, illetve a cégbíróságnál a felperesi társaság kényszer-végelszámolásának sorozatos kezdeményezésével megvalósuló, szisztematikus magatartása az ítélet tábla álláspontja szerint is összeegyeztethetetlen az alperes tagi mivoltával, és előre vetíti azt, hogy a felperesi társaság törvényes működését, gazdasági céljai elérését a jövőben is súlyosan veszélyezteti, ellehetetleníti az alperes társaságbeli jelenléte. Az alperes részéről az együttműködési készség sem a múltban, sem a jelenben egyáltalán nem mutatkozik meg a társaság irányában. Ezért az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a keresetlevélben megjelölt ezen okok megalapozzák az alperes kizárását.

E körben alaptalannak találta az ítélet tábla alperesnek azt a hivatkozását, hogy a kényszer-végelszámolásra tett indítványa megtétele óta eltelt hosszabb idő miatt a kizárás oka mintegy elenyészett. Az alperes a 2009. február 11-én kelt levelében, majd 2009. február 23. napján indítványozta a felperesi Kft. megszüntnek nyilvánítását és kényszer-végelszámolása elrendelését a cégbíróságnál. A felperes ezt követően saját maga igyekezett a tagok közötti konfliktust megoldani a 2009. május 29. napján, majd 2009. szeptember 11. napján megtartott - eredménytelen szavazással zárult - taggyűléseken. Az alperes megfellebbezte a taggyűlést 2009. szeptember 30. napjára összehívó cégbírósági határozatot is.

A felperes első ízben a 2009. október 17-én megtartott taggyűlésen döntött az alperes kizárása iránti kereset megindításáról, majd miután szembesült azzal, hogy a felperesi társaság törvényes képviselőjének rendezetlensége folytán a 2009. október 17-ei taggyűlést nem arra jogosult személy hívta össze, a perben elállt a kereseti kérelmétől. Ilyen előzmények után ismételten a cégbíróóság által összehívott, 2010. január 16. napján megtartott taggyűlésen született meg a jelen pert megindító kereset alapját képező taggyűlési határozat. A huzamosabb idő eltelte nem a felperesi Kft. terhére értékelendő, nem minősülhet olyannak, ami érdekmúlást eredményezett volna a felperesi társaságnál. Végül alaptalannak találta az ítéltábla az alperesnek az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértésére történt hivatkozását is. Az a tény, hogy a személyes megjelenés kötelezettségével megidézett (az idézést 2010. március 5. napján vette át) alperes a perben 2010. március 11. napján megtartott első, és egyetlen tárgyaláson nem jelent meg, nem tette szabályszerűtlenné az elsőfokú bíróság eljárását, mivel a tárgyaláson jelen volt az alperes jogi képviselője.

Az ítéltábla a fentebb kifejtett indokok alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az indokolás részbeni megváltoztatásával a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem volt sikeres, ezért a másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, valamint a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint az ítéltábla őt kötelezte a felperesnek a másodfokú eljárással felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3), (5)-(6) bekezdései, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján 8000 Ft + AFA = 10 000 Ft összegben meghatározott ügyvédi munkadíjból álló perköltsége megfizetésére.

Debrecen, 2010. szeptember hó 15. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk bíró

A kiadmány hitelűl:

Kiadó